

Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion y Cyfarfod:

Teitl y Grŵp Trawsbleidiol:	Twristiaeth
Dyddiad y cyfarfod:	Dydd Mercher 18 Mai 2022
Lleoliad:	Senedd a Zoom

Yn bresennol:

Enw:	Teitl:
Sam Rowlands (SR)	AS Gogledd Cymru
Samuel Kurtz (SK)	AS Gorllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro
Tom Giffard (TG)	AS Gorllewin De Cymru
Janet Finch-Saunders (JFS)	AS Aberconwy
Vaughan Gething (VG)	Gweinidog yr Economi
Zak Weaver (ZW)	Staff Cymorth Sam Rowlands AS
Harry Saville (HS)	Staff Cymorth Sam Rowlands AS
Rhys Thomas (RT)	Staff Cymorth Grŵp y Ceidwadwyr Cymreig
Mike Bryan (MB)	Staff Cymorth Sam Kurtz AS
Jena Quilter (JQ)	Staff Cymorth Grŵp y Ceidwadwyr Cymreig
Jason Thomas (JTWG)	Swyddog Llywodraeth Cymru yn cynghori Gweinidog yr Economi
Steffan Roberts (SRWG)	Swyddog Llywodraeth Cymru yn cynghori Gweinidog yr Economi
Suzy Davies (SD)	Cadeirydd Cynghrair Twristiaeth Cymru
Adrian Greason-Walker (AGW)	Eiriolwr Polisi, Cynghrair Twristiaeth Cymru
Rhys Taylor (RTJD)	Staff Cymorth Jane Dodds AS
Shoko Doherty (SDCEA)	Prif Swyddog Gweithredol Celtic English Academy
Dan Rose (DR)	Staff Cymorth Carolyn Thomas AS
Helen Charlesworth (HC)	Rheolwr Polisi a Chyfathrebu, Cymdeithas Parciau Gwyliau a Pharciau Cartrefi Prydain Cyf

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:
-------------	---------------

Crynodeb o'r cyfarfod: Croeso a chyflwyniadau:

- Croesawodd SR bawb i'r cyfarfod a diolchodd i'r Gweinidog am fod yn bresennol.
- Ymddiheurodd VG am beidio â dod i'r cyfarfod ym mis Mawrth, ond dywedodd ei fod wedi cael adborth gan ei swyddogion.

Cynnydd yr ymdrechion i ymdrin â diffyg tai fforddiadwy tra'n cyfyngu ar yr effaith economaidd a'r effaith ar ddelwedd y diwydiant twristiaeth yng Nghymru (parhau â'r drafodaeth a gafwyd yn ystod y cyfarfod diwethaf, gan gynnwys ymgynghoriadau diweddaraf Llywodraeth Cymru).

- Dywedodd VG fod y sector bellach yn teimlo mor optimistaidd ag yr oedd cyn y pandemig, a nododd ei fod yn edrych ymlaen at ymweld â chyrchfannau twristiaeth i ddathlu Wythnos Twristiaeth Cymru.
- Tynnodd VG sylw at ddiwyddiad World Wrestling Entertainment fel llwyfan pwysig i arddangos Cymru i ymwelwyr rhyngwladol ac i farchnad yr UDA.
- Dywedodd VG fod Llywodraeth Cymru yn dal i ymdrin â'r materion sy'n wynebu'r diwydiant, fel yr effaith ar nifer y tai sydd ar gael, ond ychwanegodd ei fod yn cydnabod bod twristiaeth yn gyflogwr pwysig a'i fod am weithio gyda chymunedau i sicrhau llwyddiant y diwydiant.
- Amlinellodd VG y bydd y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol yn edrych ar y camau nesaf yn dilyn yr ymgynghoriad ar ardoll dwristiaeth. Roedd VG yn gwerthfawrogi nad oedd yr holl randdeiliad o blaid ardoll o'r fath, ond dywedodd fod Llywodraeth Cymru yn awyddus i sicrhau bod y cydbwysedd cywir yn cael ei daro.
- Diolchodd SR i'r Gweinidog am ei ymateb a diolchodd i'w swyddogion am eu presenoldeb yn y cyfarfod blaenorol.
- Dywedodd SD ei bod yn falch o fod yn bresennol, ac ychwanegodd fod pawb am weld diwydiant iach. Nododd SD fod yna resymau i fod yn optimistaidd, ond bod angen ystyried yr argyfwng costau byw yn strategaeth dwristiaeth Llywodraeth Cymru.
- Gofynnodd SD i VG sut y gall fynd ati i fynegi pryderon y sector twristiaeth i Lywodraeth Cymru, a sut y bydd yn cynrychioli buddiannau'r sector, o gofio bod yr ardoll dwristiaeth yn gymaint o flaenoriaeth.

- Atebodd VG ei fod yn gweithio gyda'r sector i'w wneud yn ddeniadol, a dywedodd fod pryderon gwirioneddol wedi'u mynegi ynghylch yr argyfwng costau byw, gan gynnwys pobl yng nghanol Prydain.
- Dywedodd VG fod Llywodraeth Cymru yn ystyried barn y diwydiant twristiaeth, a dyna pam eu bod wrthi'n trafod yr ardoll dwristiaeth ar ddechrau tymor y Senedd. Roedd VG yn cydnabod nad oedd Cynghair Twristiaeth Cymru yn cefnogi ardoll o'r fath, a bod sgysiau ymarferol i'w cael yn y maes hwn.
- Diolchodd SD i VG a dywedodd fod Cynghair Twristiaeth Cymru yn cynrychioli busnesau micro, bach a chanolig, a gofynnodd sut y bydd y busnesau hyn yn cael eu cynrychioli.
- Nododd VG fod Llywodraeth Cymru yn deall yn iawn mai busnesau bach a chanolig sy'n ffurfio llawer o'r sector.
- Diolchodd AGW i Lywodraeth Cymru am gefnogi Wythnos Twristiaeth Cymru. Roedd AGW newydd ddod o gyfarfod y Fforwm Carafanau a Gwersylla, lle'r oedd pryderon mawr wedi'u mynegi ynghylch yr argyfwng costau byw. Pwysleisiodd AGW fod angen trafod yr ardoll dwristiaeth, cofrestriadau a'r newidiadau i lety gwyliau ar fyrder.
- Dywedodd AGW fod yn rhaid bod yn ofalus ac yn ymwybodol bod ymwelwyr a'r cyhoedd yng Nghymru yn sylwi ar agwedd negyddol tuag at ymwelwyr.
- Amlinellodd AGW fod 10 y cant o weithlu Cymru yn ddibynnol ar dwristiaeth a bod angen ystyried hyn yn fwy manwl.
- O ran yr ardoll dwristiaeth, dywedodd VG ei fod yn awyddus i gyflwyno'r gyfundrefn sy'n gweithio orau. Ychwanegodd y bydd yn siarad â'r diwydiant, gan nodi ei fod yn awyddus i gael y neges yn gywir wrth groesawu pobl i Gymru a hyrwyddo'r hyn sydd gennym i'w gynnig. Hefyd, cytunodd VG fod costau byw bellach ar feddwl y rhan fwyaf o bobl.
- Diolchodd SR i'r Gweinidog a'i swyddogion am eu presenoldeb.

Trafodaeth bellach a'r camau nesaf ar gyfer y sector twristiaeth

- Amlinellodd SK fod yna broblem enfawr yn wynebu ei etholwyr o ran nifer y nosweithiau a hysbysebiri a nifer y nosweithiau y caiff llety ei osod, sy'n achosi trafferthion i'r diwydiant hunanarlwyo.
- Dywedodd SD fod y Gweinidog wedi nodi'n glir ei fod yn synhwyro bod materion cynllunio yn cael eu trafod mewn modd cadarnhaol.
- Amlinellodd SR fod y mater hwn wedi'i bwysleisio yn y drafodaeth â swyddogion y Gweinidog yn ystod y cyfarfod diwethaf.
- Ym marn SD, roedd yn ymddangos bod Llywodraeth Cymru yn gwrandao ar y sector yn dilyn y cyfarfod hwn, a'u bod yn ystyried sylwadau'r sector hefyd.
- Dywedodd SDCEA nad oedd digon yn cael ei wneud i ddenu ymwelwyr rhyngwladol, gan nodi y byddai denu mwy o ymwelwyr o'r fath yn rhoi hwb i'r sector.

- Cytunodd SR â SDCEA a dywedodd y gallai hyn fod yn eitem ar gyfer cyfarfod yn y dyfodol.
- Tynnodd SDCEA sylw at lwyddiant Iwerddon wrth ddenu ymwelwyr rhyngwladol ar hyn o bryd.
- Dywedodd TG fod y ffocws hyd yn hyn wedi bod ar faterion cyffredinol, ac y gallai eitemau yn y dyfodol ganolbwyntio ar ddigwyddiadau mawr a sut y gallwn farchnata'r digwyddiadau sy'n dod i Gymru i sicrhau ein bod yn manteisio arnynt gymaint â phosibl.
- Nododd SR fod Gogledd Iwerddon yn elwa ar gynyrchiadau teledu a ffilm.
- Mynegodd SK ei rwystredigaeth bod digwyddiadau mawr yn dueddol o fod wedi'u canolbwyntio ar Gaerdydd.
- Dywedodd SD fod Croeso Cymru yn marchnata ardaloedd y tu hwnt i Gaerdydd, ond nid oedd yr ymdrechion hyn yn dueddol o gynnwys digwyddiadau mawr.
- Dywedodd SR fod rhywfaint o waith i'r grŵp trawsbleidiol ei wneud ar gyllid ar ôl yr ymadael â'r Undeb Ewropeaidd a chodi'r gwastad i ddenu mwy o arian.
- Ymddiheurodd SR ei bod yn ymddangos nad oedd rhai aelodau o'r diwydiant yn gallu ymuno â'r cyfarfod oherwydd materion technegol, ac ychwanegodd y byddai'r grŵp yn dod ynghyd eto yn nigwyddiad Wythnos Twristiaeth Cymru yn y Senedd ac yn trafod cynnal cyfarfod arall yn y dyfodol agos.
- Nododd JFS ei bod wedi cynnal cyfarfod â Thrafnidiaeth Cymru yn ddiweddar i bwysleisio'r angen am wasanaeth trên mwy effeithiol ac effeithlon i roi hwb i'r sector.
- Wrth gloi, gofynnodd SD i'r aelodau gadw llygad ar unrhyw gyhoeddiadau sy'n gysylltiedig â'r sector twristiaeth yn ystod yr haf.

Casgliadau a chamau gweithredu:

- I gloi ac i dynnu sylw at y pwyntiau gweithredu, nodwyd bod digwyddiad Wythnos Twristiaeth Cymru yn cael ei gynnal yn y Senedd gyda'r hwyr a bod y grŵp trawsbleidiol yn anelu at gynnal cyfarfod arall yn y dyfodol agos.
- Diolchodd SD i bawb a oedd yn bresennol ac a gyfrannodd.

Eitemau posibl i'w nodi ar yr agenda ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol:

- Denu ymwelwyr rhyngwladol.
- Twristiaeth sy'n gysylltiedig â digwyddiadau mawr.
- Cysylltiadau trafndiaeth i wella'r sector.

